

In ons museum hangen, tussen de vele sierborden van schuttersgilden, drie borden die betrekking hebben op Oostendse blaaspijpmatsschappijen. De namen van deze verenigingen waren : - MATTSCHAPPIJ BLAZERSGILDE OOSTENDE

- MATTSCHAPPIJ "DE BROEDERBOND DER BLAASPIJPEN" OOSTENDE

- BLAZERSGILDE "DE VREDE" OOSTENDE

Elk van deze borden is, buiten de naam, voorzien van een afbeelding waarop twee gekruiste blaaspijpen voorkomen.

Nazicht van onze giftenregister bracht aan het licht dat twee van deze borden geschenken waren door de heer Robert LABBEKE, oud-kapitein van de stoomtreilers. Op een onderhoud met mevrouw LABBEKE kon ik de volgende gegevens noteren.

De twee borden kwamen uit de nalatenschap van haar vader wijlen Alfred LIPPENS (geboren 30/08/1867 te Brugge, gehuwd op 06/05/1891 in de Sint-Jozefkerk te Oostende met Julia VAN TIEGHEM).

Alfred Lippens (gestorven omstreeks 1908) was koetsier bij BOCKHOUT, zijn echtgenote hield een café op de Boulevard de Midi (Alfons Pieterslaan) waar zich nu ARTES KUNST-HANDEL bevindt, (Alfons Pieterslaan 28 a).

Mevrouw Labbeke was nog zeer jong toen haar vader stierf. Ze herinnert zich echter nog dat ze aan de hand van haar moeder meeging naar de plaats waar haar vader zijn geliefkoosde sport beoefende. Dat was in een huis met gele blinkende steentjes, dubbele poortjes en een grote hof, op de linkerkant van de "Boulevard Roger" (Rogierlaan) tegen de Euphrasina Beernaertstraat.

Uit wat voorafgaat blijkt dat de blaaspijperij in Oostende, rond de eeuwwisseling een regelmatig beoefende sport moet zijn geweest.

De blaaspijp was een goedkoop, eenvoudig tuig dat door elke timmerman of schrijnwerker kon gemaakt worden. Het bestond uit een lichte houten balk van goed en rechtgedroogd hout die in tweeën werd gezaagd. In elk deel werd dan een halve ronde gesneden, waarna men de stukken weer aaneen lijmd. Door het afronden van de buitenhoeken ontstond een mooie effen pijp, waarmee door de ronde opening of loop een pijltje werd geblazen. Aan het einde van de blaaspijp was daartoe een passend mondstuk aangebracht. De lengte van de blaaspijp in ons museum is 175 cm, bij een doorsnede van 3,5 cm aan het mondstuk en 2,5 cm aan het uiteinde. De doormeter van de loop is 1,3 cm. De loop werd voorzien van een koperen buis. De blaaspijp is gemaakt in eikenhout en achtkantig afgewerkt.

Waar en wanneer het blaaspijpschieten bij ons ontstond is niet bekend. Blaaspijpen - of blaasroeren - waarmee (giftige) pijlen werden weggeblazen waren in gebruik bij primitieve stammen in Zuid-Amerika en Indonesië. Een variatie werd ook aangetroffen in Noord-Amerika en Madagaskar. Van de Azteken zijn kunstig bewerkte blaaspijpen - of roeren bekend.

Werd het gebruik van al- en blaaspijpen soms midden vorige eeuw door Vlaamse kolonisten of zeevaarders uit deze landen ingevoerd ? In elk geval komen in verschillende Westvlaamse steden en dorpen de blapijpmatsschappijen vanaf 1825 tot voor de Eerste Wereldoorlog regelmatig voor.

- - - - - J.B. DRESEN - - - - -

TAALKUNDIGE LICENTIEVERHANDELING

In de groep Germaanse Filologie (R.U. Gent) diende, voor het Academiejear 1981-82, Martine MEIRE volgende licentieverhandeling in : "Gerapporteerd taalgedrag en attitude. Een sociolinguistische onderzoek te Oostende".

E.S.